

Szerkesztőség
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 május hó 16

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 104. szám

Kedd

Maxim Gorkij

akinek nevét ezelőtt tizennyolc évvel már az „Éjjeli menedékhely” bemutatója után diadalmasan hordozta körül a világon a sajtó, a hatalmas orosz intellektus most könyvet írt a szenvedő és összeroskadás előtt álló Európáról. „Európa elvesztette erkölcsi tekintélyét és kulturális értékek nagyságát” — mondja könyvében Gorkij — aki sötét prófeciákban festi le Európa legközelebbi jövőjét. Európában a gonoszság és a kapzsiság olyan kulturális értékek összerombolására szövetkeztek, amelyeket egy évezred becsületes munkája és az emberi gondolatnak a legnemesebb ideálok felé törése termeltek ki. A washingtoni konferencián is elhangzott már a sötét jóslás: Európa össze fog roskadni bűneinek súlya alatt. Gorkij könyve ma ugyanezt mondja: Európa a pusztulás előtt áll. Amit a politikus állapít meg, aki számokat tud, tényeket lát és eseményekből következtet, ugyanazt fogalmazza meg magának, ha más szavakban is, a költő, akit intuíciójának ereje kényszerít ilyen sötét prófeciákra. Európában még érezni a vér-szagot és a gyűlölettel forró a levegő még most is. A gyűlölet ütemét a franciák diktálják és a többi nemzet nem látszik ebben messze elmaradni a Mester mögött Gorkij megállapítja, a háboru alatt, amikor fegyver volt minden kézben, nem ismerték a nemzetek a gyűlöletet, amelynek szerencsétlen kultusza évek óta mérgezi Európa levegőjét. Sem a háboru alatt, sem a háboru előtt nincs példa a nemzetközi érintkezésben olyan modorra, amely fokozódó divatként dühöng néhány év óta Európában. Ez a kontinens, amely középpontja volt a világ szellemi energiáinak, ma elvesztette hitét, tekintélyét, nem tud többé semmitse adni a világnak, csak a gyűlölet, a gonoszság és a kapzsiság hitvallását. Európa küzvéleményén már nem érezni Schakespeare-tól Strindbergig a gigászi intellektusok szellemi örökét. Európa belelőtt ágyuival az emberi tudás minden alkotásába és el fogja még pusztítani mindazon szépségeket és értékeket, amelyekért érdemes volt valaha élni és tönkre fog tenni minden nemesebb ideált, amely a jobb, a nemesebb, a tisztább ember utját jelöli. Gorkij prófeciái be fognak teljesülni. Sirján a washingtoni megállapítás lehetne a felirat: összeroskadt a sajtó bűneinek súlya alatt. Lehet, hogy Gorkij téved a megállapításaiban, de az, aki olyan éles szemmel tudta meglátni az orosz mélységeket, annak prófeciái megérdemlik a figyelmet. Európa olyan ma, mint egy hatalmas éjjeli menedékhely... Eppen csak azt nem tudni, hányadik felvonása.

Csütörtökön befejeződik a genuai konferencia

Genova. (Eredeti távirat.) Lloyd George az oroszokkal való tárgyalás folytatásának érdekében hozzájárul ahhoz, hogy a szakértőket a konferencia helyett az egyes kormányok jelöljék ki, s lemondott az orosz delegáció azonnali meghallgatásáról. A Treuga Deire vonatkozóan Lloyd George megkerülve a franciáknak a büntető intézkedésekre vonatkozó kikötéseit, csak abba egyezett bele, hogy a szerződések Oroszország és az egyes államok között korlátoztassanak. Barthou viszont biztosította magának szerinte azon legfontosabb alap-

elvet, hogy a szakértőbizottság csak nagyon korlátozott hatalmat kapjon és csak a kormányok meghallgatása után dönthet az orosz kérdésben Barthou elérte azt is, hogy a tárgyalások anyagából kikapcsolták a keleti határok kérdését. Az értekezletet tehát nem kell megszakítani, s a szakértői bizottság is tovább folytatja genuvai munkáját, s a genuvai konferencia befejezése után mielőbb össze fog ülni valamelyik semleges országban, valószínűleg Svédországban.

Kedden újabb választ kapnak az oroszok

Genova. (Eredeti távirat.) Hír szerint az újabb választ kedden adják át az orosz küldöttségnek. A genuai értekezlet befejezése körülbelül csütörtökre várható.

Genova. (Eredeti távirat.) Csicserin egy levelet intézett Schanzerhez, amelyben tiltakozik, hogy az oroszokat

nem engedték be a szakértő bizottságba, továbbá, hogy a bizottságban képviselt államoknak kötelezniük kell magukat, hogy Oroszországgal nem kötnek külön szerződést. A jegyzék szövegezése idején az oroszoknak még nem volt tudomásuk a meghívó hatalmak határozatáról.

Visszautasítják az orosz polémiát

Genova. (Eredeti távirat.) Ma folytatták a fáradozásokat, hogy meg egyezést hozzanak létre Lloyd George és Barthou között. A meghívó hatalmak meghatalmazottjai délelőtt és délután ülést tartottak és a következő munkatervben állapodtak meg: azon hatalmak, amelyek a május második memorandumot aláírták, vagyis Anglia Olaszország, Japán, Lengyelország, Románia, Svédország és Svájc az orosz küldöttség május tizenegyedik jegyzékére újabb jegyzékkel fognak válaszolni, amelynek szövegét a meghívó hatalmak szakértői a mai nap folyamán állapították meg. Az új memorandum három részből áll. Az első rész visszautasítja az orosz polemizálást. A második rész egy szakértő bizottság kiküldését javasolja az orosz adósságok, a magántulajdon kérdése, a külföldiek személyét vagy jogait érintő károk jóvátetele és a hitelkérdések ügyében. Az orosz ügyekkel foglalkozó szakértő bizottság kétféle összetételű lesz és pedig lesz egy orosz alosztálya és egy bizottsága, amelynek tagjai a Genuában képviselt hatalmak kiküldöttjei lesznek. A két bizottság elkülönítve fog tárgyalni, de időnként összeülnek.

A harmadik rész kimondja, hogy úgy Oroszország, mint a szakértő bizottságban képviselt hatalmak kötelezettséget vállalnak, hogy a tanácskozási időtartam alatt tartózkodni fognak minden politikai propagandától. Az új jegyzékre az oroszoknak a legrövidebb időn belül válaszolniuk kell. Egyidejűleg mind-

azon hatalmak, melyek ezen jegyzéket az oroszokhoz intézik, egymásközt a következő kötelezettséget vállalják: 1. A nem orosz szakértőket az egyes kormányok nevezik ki. 2. A nem orosz szakértők június 15 én előzetes értekezletet tartanak és előkészítik a szakértői bizottság működését. Az előkészítő munkálatok június 26-áig tartanak, mely idő alatt a szakértő bizottságban képviselt minden hatalomnak joga van a visszavonulásra, ha úgy találja, hogy az egyes szakértő csoportra a kormánytól hozott utasításai nem felelnek meg azon érdekeknek, hogy a tanácskozáson résztvegyenek. 3. A szakértő bizottságban képviselt kormányok kötelezik magukat, hogy június 26-ától számított négy hónapon belül nem kötnek külön egyezményt Oroszországgal. 4. Az egyes kormányok kötelezik magukat, hogy ezen négy hónap alatt nem fogadnak el Oroszországtól olyan koncessziókat, amelyek más hatalom javára szolgálhatnak. 5. Németország kivételével valamennyi Genuában képviselt hatalom meghívást kap, hogy küldjön megbízottat a szakértői bizottságba. 6. A francia és belga küldöttségek kötelezik magukat, hogyha az oroszok elfogadják az új feltételeket, ajánlani fogják kormányuknak, hogy a szakértő bizottságba küldjék ki képviselőiket. 7. Olaszország és Japán, melyek Oroszországgal már kötöttek kereskedelmi szerződést, ezzel nem ütköznek az előző cikknek az orosz külön szerződésről szóló határozataiba.

Csaló kisleány

Ezer dinárt csalt ki egy kereskedőtől. Nyomon van a rendőrség

(Saját tud.) A bűnkrónikában is szokatlan az a család amelynek egy ismertnevű novisadi kereskedő esett áldozatává, s amelynek egy kb. 11-12 éves leánya a hősnője. Az eset részletei a következők:

Sz. I. novisadi kereskedőnél egy házivarró dolgozott az utóbbi napokban. Tegnap egy 12 éves jóllátott leánya jelentkezett a kereskedőnél, ahol előadta, hogy a varró nő küldi, akinek a lakásán végrehajók jelentek meg, de pénze nem lévén, nem tud fizetni.

Az ügyesen előadott és szapora beszéd azzal fejeződött be, hogy a varró nő azzal küldte a kereskedőhöz, hogy az ezer dinárral segítsen ki pillanatnyi pénz avarából. A kereskedő, aki a kisleányban természetesen nem is sejtette a csalót, gyönyörűen átadta a kért összeget. Másnap ta á között varró nőjével, aki meglepődésére hallgatta végig a kisleányról, a végrehajókról szóló történetet. Amikor kiderült, hogy család történt, a kereskedő följelentést tett a rendőrségen.

Ugyanezen a délelőttön a 12 éves csaló megjelent Sch. helybeli rőfőskereskedő lakásán is, ahol ugyanazt a varró nőt szokták foglalkoztatni. A mesét itt is előadta, de az ezer dinárt is megtagadta a kis szőhámostól.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, amely — az eddigi jelek szerint, — már a legelőrelebbi órákban megállapítja a tettes kitértét. A kisleány valószínűleg nem fogja sokáig tagadni a fölbujtók nevéit.

A magyar miniszterelnök vasárnapi programbeszédei

Budapest, május 15. Bethlen miniszterelnök vasárnap Cselekményekre utazott Vass és Hegyeshalmi miniszterek, valamint több politikus társaságában. Beszédjében hangsúlyozta, hogy az egységes párt nemzeti kifalyságot akar, demokráciát, felekezeti és sz. elális békét, a förendihez és a vármegyei közigazgatás reformját. Beszédét azzal fejezte be, hogy ez a törvényhozás megalkotta a földbirtokreformot, a következő parlament feladata, hogy azt végrehajtsa. Utána Vass külügyminiszter a felekezeti békéről beszélt, majd Hegyeshalmi kereskedelmi miniszter rövid beszédet.

Bethlen délelött 11 órakor érkezett Köszegre, ahol nagyobb beszédben többek között a következőket mondta:

— Ezeréves múltunknak is az a tanúsága hogy könnyebb rombolni, mint építeni. A munka és a béke bocsúletes politikáját hirdetik. Negyven évig küzdöttünk az önálló hadseregért és vánterületért önálló külpolitikánkért és jegybankért. Mindez egy h. nap alatt az önkébe hullott, de hogy értékesítsük kell a polgárság becsületes munkája.

Délután fél 3 kor érkezett a miniszterelnök Sombathelyre, ahol az elhangzott üdvözlő beszédekre a következőket mondotta:

— Azért jöttünk ide, hogy az innét kiindult propaganda harcának a szembe nézünk, mert az igazság és az ország mellettünk van...

A Városház-téren tartott beszédében Bethlen támadta az ellenzékét, amelyek programja a mai napig ismeretlen és abban merül ki, hogy a kormányt teljes felelőssé az utóbbi időben előfordult sajnálatos bűncselekményekért.

— Bocsúleteszavamra mondta — minden — bűncselekményben férfias erélyvel járunk. Akik a kormányt ezért szemrehányást tesznek, osztályozgatást követnek el és számojanak azon következményekkel amelyek ebből folynak. Vannak, akik az ország békéjét időzerútlan kérdések felvetésével megbontani igyekeznek. Vádakat kovácsolnak a kormány ellen, amelyek ezen a helyen, ahonét kiindultak, cáto'at nélkül hagyni nem tudok. Nem áll az a vád, hogy feleslegesen gyáva és meghunyszködő politikát folytatnak. Azt állítják, hogy az októberi puccs következtében szomszédaink nem tá-

madtak volna, de áprilisban már maga Andrássy is ennek az ellenkezőjét vallotta. A nagyanta is kijelentette, hogy nem tűri a restaurációt, s ha ez megörténév, szabad kezét biztosít a kisanatnak. Andrássy Tihanyban úgy nyilatkozott, hogy a detronizáció elkerülhetetlen. Aki ilyen kijelentést tesz, nem állhat elő szíjjal a váddal, hogy az 1921-47 ik t. c. forradalmi alapon áll. A királyi család nyomorgásáról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak, s csak propaganda-célokat szolgálnak. A királyi család magyarországi javainak összes jövedelmét kiadták, amit 15 milliót tesz ki, de ennek nagyrészét propa-

Amerika csereáruszerződést köt az utód-államokkal

Bécs, máj. 15. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől) Genuában még folynak a tanácskozások, hogyan lehet a dunai államokat új gazdasági életre kelteni. Amerika a csendes szemlélő, azonban, úgy látszik megmozdul és tettekkel akar utat mutatni a szövetségi gúnaal delegátusoknak. Középeurópa állami Amerikától pénzkölcsönt kértek, Amerika azonban ezt nem akarja megadni, mivel nem bízik abban, hogy a kölcsönt valóban fogják befektetni. Egy amerikai tőkéscsoport azonban elhatározta, hogy a dunai államoknak áruhitelt ad és ennek visszatérítését természetben, nyersanyagokban kéri. Az amerikai tőkéscsoport tervezését már kidolgozta és Brentanora, Amerika új budapesti követére bízta, hogy Budapestre való megérkezése után ismertesse a tervet az utódállamok kormányával. A tőkéscsoport megbízásából az amerikai parlament ismert tagja, Britten valamint Brentano követ az Egyesült Államok gazdasági életének számos előkelő tagjával közölve Berlinben, Prágában, Bécsben, Bukarestben, Belgrádban és Szófiában meglátogatják a kereskedelem és ipar főbb reprezentánsait és veük sorra beutazzák az illető országok kereskedelmi és ipari gócpontjait. A bizottság előfuttarja, Mr. Hol, egy nagy newyorki cég főnöke már Bécsben tartózkodik és az Imperial-szállodában már megrendelte a bizottság lakosztályát. Mr. Hol kérdéseire a követvezetőket fejtette ki az eddigi akció célját:

— Ez akció abban fog különbözni az eddigi csereakcióktól, hogy a segítség kölcsönös lesz. Amerika most árucserével próbálja talpraállítani a volt központi hatalmak lezülött gazdaságát. Az amerikai bankok hajlandók lettek volna készpénzkölcsönt is nyújtani azonban féltek, hogy a különböző Jövátételi Bizottságok ezeket a pénzeket elvonják rendelkezési céljuktól, míg ha árukat, félig — kész, vagy nyersanyagokat adunk ezzel lehetővé tesszük az ipar és kereskedelem intenzív foglalkoztatását és e révén új erőt öntünk az illető országokba. Pénznek az új akcióban nem lesz szerepe, Amerika áruért adja az árut és nyersanyagért a nyersanyagot, hogy termelési ezeknek az országoknak termelésével kicserélje. Nagy összegű áruhitelt nyújtunk, amelyet ugyancsak árukkal, nélkülözhetetlen, sőt felesleges, értékesítésre váró nyersanyagokkal fogunk törlesztetni a hitelt élvező ipari és kereskedelmi vállalatok. Newyorkban husz mil-

ganda cölokra használták fel. Amíg az országban széthuzás lesz, a külföld nem fog komolyan foglalkozni Magyarországgal talpraállítással.

Innét Bethlen Rum községbe utazott. A lakosság az egész utvonalon lelkesen ünnepelte.

Budapest, május 15. Nagykanizsán vasárnap délelött mondotta el programbeszédét Kállay pénzügyminiszter, aki délután Nagykállóba ment, Ernyes Károly egységes párti jelölt támogatására. Kállay kíséretében volt Mayer földművelésügyi miniszter is.

10 dollár alapközzel külföldi társaság alakult a Középeurópa-nak sőt áruhitel nyújtására. Elsősorban a legyőzött államokat, Németországot, Ausztriát, Magyarországot és Bulgáriát óhajtnak az akcióban részesíteni. Ezek szorulnak ugyanis leginkább segítségre. A legyőzött országok azonban a fenil összegnek legfeljebb hatvan százalékát lesznek képesek igénybe venni, miért is Amerika másodsorban be akarja kapcsolni Csehszlovákiát, Romániát, az SHS királyságot és Lengyelországot is. Természetesen ezek csak a fennmaradó százalék erejéig részesülhetnek az akcióban. A kisanat államával hasonló feltételek mellett fogunk árucsereszerződést kötni, azonban Amerika elsősorban a vesztes országok igényeit szeretné kielégíteni.

— Az Európába érkező bizottság Berlinből Bécsbe, majd innen Budapestre és Szófiába megy, utána ismét Bécsben találkoznak, ahol összegeregni fogjuk a Németországban, Ausztriában, Magyarországon és Bulgáriában létesített szerződéseket és ezután megkezdjük a kisanat államával is a tárgyalásokat.

— Az amerikai konzorcium európai központja Budapestre lesz és Brentano követ személyesen fogja vezetni. Ő ugyanis a bizottság elnöke és az azelő tulajdonképeni megszervezője és hivatalosan a követi állást addig nem is fogja elfoglalni, míg az árucserévelalkozások befejezést nem nyertek. Az akciónak, bár az Egyesült Államok kormánya tud róla és azt a legelőrelebb mértékben helyesli és kész támogatni, nincsen hivatalos diplomáciai jellege. A konzorciumot amerikai nagybankok és nagyvállalatok alapították és az érdembeli megállapodásokat nem a kormányokkal, hanem gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekképviseletekkel kötik. A bizottság főként hitelképes magáncégekkel köt majd szerződéseket, ez azonban nem zárja ki, hogy állami üzemeket is ne részesítsenek a cserecióban. Ezekből azonban megnyugtató garanciákat kívánunk, hogy az állami üzemek részére szállított áruk és nyersanyagok a szerződésben meghatározott célokra és rendelkezésekre használatnak fel.

Az akció megszervezése és lefolytatása Mr. Hol véleménye szerint legfeljebb három-négy hónapot fog igénybe venni és így az ősszel valószínűleg megkezdődhet egész Középeurópában az amerikai csereárúk szállítása.

Genuai demars az Egyesült Államokhoz

Oroszország ragaszkodik szuverénitására

Genua, (Eredeti távirat). A meghívott hatalmak tanácskozásainak eredményeképen, amelyek tegnap délelött és délután folytak, Lloyd George az értekezlet nevében demarsot intézett az Egyesült Államokhoz, felkérve őket, hogy vegyenek részt a hágai bizottság munkájában.

Genua, (Eredeti távirat.) Lloyd George kijelentette, hogy a jövő héten valószínűleg még Genuában marad. Az angol küldöttség körében a tanácskozások eredményét nagyon kielégítőnek ta-

lálják és kijelentik, hogy bár a cannesi programot Genuában nem sikerült megvalósítani, az értekezlet mégis nagy haladást jelent a kijelölt uton.

London, (Eredeti távirat.) Csicserin egy lap tudósítójának a következőket jelentette ki: Minden kísérletnek ellenszegülünk, mely Oroszország függetlenségét korlátozná. Ragaszkodunk teljes szabadságunkhoz, hogy mindennemű szerződést köthessünk minden nemzettel az értekezlet alatt és értekezlet után is.

Nyolc magyar színházat kap Erdély

A nemzeti kisebbségek kulturájának védelme Romániában — „Román-magyar-német nyelven . . .“

Kolozsvár, május 15. (Saját tud.) Banu Constantin művészeti miniszter szerdán délelőtt Kolozsvárra érkezett, hogy részt vegyen azokon a tanácskozáson, amelyeket a művészek ösztöndíja ügyében a közoktatásügyi államtitkárság folytat.

Banu miniszter a kultusz államtitkárságon jövő terveiről a következőket mondta:

— Nagyváradról hívtak Kolozsvárra, ahol politikai ügyekben jártam. Nagyváradon értesültem arról, hogy a Bihar megyei magyar és román képzőművészek és írók egyesületet alakítottak, az egyesület elnökségét nekem ajánlották fel. A megítélő megbízást elfogadtam, mert szükségesnek tartom, hogy a művészek nemzeti különbség nélkül egyöntetű munkát végezzenek. Meg kell teremteni a művészetben is a román-magyar testvériséget.

— Mi, regábeli románok nem téplünk ellenéges érzelmeket a nemzetségekkel szemben. Tudjuk, az állam érdeke kívánja meg, hogy a nemzetségek javára mindent megtegyünk. Nemcsak igazságosak akarunk lenni, de barátságban akarunk élni a magyarsággal.

— Abszurdum lenne, ha a nemzetségek kulturájának elpusztítására törekednénk. Minden gondolkodó ember tudja, hogy szükségünk van a magyarság kulturájára és veszedelmes volna harcolni a nemzetségek kiépült kulturája ellen. A magam részéről mindent követek, hogy a magyar és román kultúra függetlenségét biztosítsuk. Ezért a törekvésemért mindenkiel szemben felelősséget vállalok. Szilárd meggyőződésem, hogy a nemzetségek kulturális fejlődése, a román állam hasznára van. Remélem, hogy nincs messze az az idő, amikor nemzetségek kultúrája a mi támogatásunkkal, ismét a fejlődés útján fog haladni.

— A közeljövőben a közoktatásügyi miniszterrel közösen havonként megjelenő revüt adunk ki. A lapot Bukarestben szerkesztjük, munkatársaink között meg fogják találni az erdélyi magyar írókat és művészeket is. A revü román, magyar és német nyelven jelen meg. Amennyiben ez a tervünk sikerül, az ősszel angol és francia nyelven fogunk kiadni egy másik folyóiratot a külföld számára. Ebben a folyóiratban ismertetni fogjuk a román irodalom termékeit kívül az erdélyi magyar írók munkáit is. Szeretném, ha magyar részről támogatásnak bennünket ebben a munkánkban.

— Az erdélyi magyar színházak képisezőjével, Janovics Jenővel befejeztük tárgyalásainkat, amelyeknek során megállapodtunk, hogy nyolc állandó magyar színház kap engedélyt. Janovics dr. a tárgyalások után kijelentette, hogy ez teljesen kielégíti a magyarság igényeit és így azt hiszem, ezt a kérdést is megfelelően intéztük el. En mindössze annyit kétem a színészek képviselőjétől, hogy a színházak vezetését szakértőkre bízzák. A közeljövőben több budapesti színésznek adtam beutazásra és működésre engedélyt, azt hiszem, egyesek már éltek is ezzel az engedéllyel.

A zsidókérdés számokban

Berlin, május 15. (A Délbácska berlini tudósítójától) Érdekes könyv jelent meg a múlt nap Berlinben. A könyv címe „A zsidó nép számokban“, szerzője pedig Leszevinszky M. Jakab, a neves zsidó közgazdász. A könyv igen érdekes adatokat tartalmaz a világ zsidóságáról és éppen ezért érdekesnek tartjuk erről az örökké aktuális problémáról néhány száraz számot közölni.

Az egész világon Leszevinszky statisztikája szerint 15 783 352 zsidó él. Ezek az egész világon a következőképpen oszlanak meg:

Európában

Lengyelország 4 100 000, Ukrajna 3 300 000, Románia 1 000 000, Németország 500 000, Magyarország 450 000, Csehszlovákia 349 000, Anglia 275 000, Litvánia 250 000, európai Szovjetországnak 200 000, Ausztria 200 000, Fran-

ciaország 150 000, Görögország 120 000, Hollandia 106 309, Japán 100 000, európai Törökország 75 000, Bulgária 45 000, Olaszország 43 000, Svájc 19 023, Belgium 15 000, Észtország 7500, Spanyolország 4000, Dánia 5164, Svédország 3912, Finnország 2000, Ciprus és Malta sziget, valamint Gibraltár 1445, Luxemburg 1270, Norvégia 1045, Portugália 1000. — Európában tehát összesen 11 474 668 zsidó él.

Ázsiában

Ázsia Törökország 177 500, Palesztina 85 000, Ázsia Oroszország 76 262, Peresia 40 000, India 20 980, Afganisztán és Turkesztán 18 316, Ázsia többi részeiben 15 274. — Ázsiában tehát összesen 433 332 zsidó él.

Afrikában

Mariókó 103 712, Algír 70 271, Tunisz 54 664, dél-afrikai U. 47 000, Egiptus 38 635, Abesszília 25 000, Tripolis 18 860, Afrika többi részében 1560. — Afrikában tehát összesen 389 722 zsidó él.

Amerikában

Északamerikai Egyesült Államok 3 300 000, Kanada 75 681, Kuba 2000, Jamaica 1487, Mexikó 400, Argentína 110 000, Brazília 4000, Délamerika többi részeiben 2557. — Amerikában tehát összesen 3 496 225 zsidó él.

Ausztráliában

Ausztráliában és Új-Zélandban összesen 19 415 zsidó él.

A fenti statisztikától Peru, Kína, Japán, Korea és Sziam hiányoznak. Ezekben az országokban csak elvétve laknak zsidók. A statisztika szerint tehát a legtöbb zsidó a világ összes államai közül sorrendben Lengyelországban, Ukrajnában, Romániában, Németországban, az Egyesült Államokban és Magyarországon él. Ha azonban nem az abszolút számokat vesszük, hanem azt, hogy a lakosság összátszámához viszonyítva melyik országban él a legtöbb zsidó, úgy Leszevinszky statisztikája azt mutatja, hogy a legtöbb zsidó aránylag Magyarországon van.

A főispánok értekezlete Novisadon

Még nincs döntés a királyi nászajándék ügyében — Küldöttség volt vasárnap Beogradban

(Saját tud.) Tegnap tartották meg a második főispáni értekezletet Novisadon, amelynek végezetül döntést kellett volna hozni a királyi nászajándék ügyében. A befolyt határozatok összegyűjtésén azonban véglegesen nem lehetett dönneni, mert a kérdést Bács megye azonnal kompromittálja, hogy a vajdasági önálló törvényhatóságoktól eltérően külön ajándékokat kíván juttatni a királyi esküvőre. Az értekezleten résztvettek Dobanovacsai Pál, Subotica főispánja, dr. Plekicoszics, subotcai polgármester, dr. Petrovics vármegyei bizottsági tag, dr. Rajcs Szvetisláv, Torontál vármegye alispánja, dr. Emil Gavrilic, torontál vármegyei bizottsági tag, Nadbárdics pancsovi polgármester, dr. Vojislav Janics, miniszterelnökségi titkár, aki az udvari marsall és az értekezlet közötti tárgyalásokat közvetíti, Szlepcevic főispán, Matics pénzügyi igazgató, dr. Trifkovic, dr. Dungserszky Gedeon, Dungserszky Gyókö és dr. Palasz, a helyi bizottság titkára.

Az előadók jelentéséből kitént, hogy a vajdasági törvényhatóságok a következő összegeket ajánlották fel a királyi nászajándék megvásárlására:

Novisad	1,000,000 dinár
Subotica	1,000,000 „

Torontál vm.	1,600,000 dinár
Pancsevo	100,000 „
Versec	110,000 „

Torontál vármegyében még folyik a gyűjtés, amelynek végösszege a bács megyével együtt meghaladja a tízmillió dinárt. Miután az értekezleten Bács megye álláspontja miatt nem lehetett közös elhatározásra jutni (Bács megye ugyanis egy itteni székvesztélt nagybirtokot akar megváltani és mint nászajándékot felajánlani), amellyel szemben kifogásokkal élt az udvari marsall hivatal) egy kisebb bizottságot alakítottak, hogy a tárgyalásokat az folytassa az udvari miniszternél.

A bizottság tagjai, Szlepcevic és Dobanovacsai főispánok, Nadbárdics pancsovi polgármester, Dungserszky Gedeon és dr. Emil Gavrilic vasárnap a reggeli gyorsal Beogradba utaztak, ahol dél-élt 11 órakor kihallgatáson fogadta őket dr. Jankovics Dragonir udvari miniszter. A tárgyalások azon megállapodással végződtek, hogy a főispáni konferencia e hó 20-án ismét összeül Suboticán, ahol végérvényesen döntést fognak hozni a királyi nászajándék ügyében.

A küldöttség vasárnap délután visszautazott Novisadra.

Vászcis hadügyminiszter Novisadon

Bankett a hadügyminiszter tiszteletére — Felköszöntők a királyra, hadügyminiszterre és városra

(Saját tud.) Novisad város vasárnap este bankettet adott Vászics tábornoak, hadügyminiszter tiszteletére, a város díszpolgárává történt megválasztása alkalmával.

Vászics Milos hadügyminiszterben városunk őszinte barátát nyert, aki mindig szívével viselte a Vojvodina székhelyének sorsát. Mint az első hadsereg parancsnoka sokáig időzött Novisadon és ez alkalommal megismerte a város jelentőségét és hivatalosságát arra, hogy minál Bácska és Banát centruma, az ország első városai között foglaljon helyet. A hadügyminiszter ezt a célt minden tőle telhető módon elősegítette mint hadseregparancsnok és később, mint hadügyminiszter.

Vászics Milos tábornoak nevéhez fűződik városunk történetének újabb fejezete. Az ő támogatása nélkül még most sem valószínűsíthető volna meg a város évtizedes vágyai: a hidsáncok eltüntetése. Vászics Milos, akkor még hadsereg parancsnok előterjesztésére járult hozzá a hadügyminiszterium a hidsáncok lebontásához, akkor ő írta alá az előzetes szerződést a város és hadügyminiszter között, amit később mint hadügyminiszter meg is erősített.

A kibővített városi tanács a város fejlődése kívül tett nagy érdemét elismerésül díszpolgárává választotta. A díszpolgári oklevelet átadójó bizottság meghívta a hadügymi-

nisztert Novisadra a tiszteletére megtartandó bankettre.

A hadügyminiszter vasárnap délelőtt érkezett meg Novisadra. Érkezése után a város házán dr. Tapavica György üdvözölte a tanács nevében. Utána a hadügyminiszter Poply gyógyszerész lakására hajtatott, ahol nejevel és sógoröjével együtt megszállt.

Este a Lin le étertermében bankett volt, amelyen megjelentek Vászics hadügyminiszter neje és sógoröje, Miletics tábornoak és neje, Szlepcevic főispán és neje, dr. Adamovich István és neje, Vilcs Márkó nemzetgyűlési képviselő és neje és Poply gyógyszerész neje, aki a házasságszönyv tisztelet látta el, ezenkívül a városi tanács és a királyi itelt városi tanács tagjai, összesen mintegy 87 vendég.

A pancsevo után Szlepcevic Milán főispán a királyt köszöntötte fel, utána Vilcs Márkó nemzetgyűlési képviselő pedig Vászics Milos tábornoak hadügyminisztert köszöntötte fel.

Vászics hadügyminiszter szólt fel ezután. Megköszönte, hogy a város díszpolgárává választotta, ami nagyon megtisztelő rá nézve ő mindig szerette ezt a várost, mert polgárai nagy szolgálatakat tettek a múltban is az országnak és a jövőben még nagyobb hivatás vár rájuk. Ez a megtisztetés még szorosabban fűzi őt ehhez a városhoz. Örül, hogy egy oly régi vágya valósul meg Novisadnak és most

szabadon terjeszkedhet és épülhet természetesen fejlődésének irányában, a Duna felé. Emeli poharát Öfelségére a királyra és Novisad városára.

A hadügyminisztert ezután még Brkity Szevan tanácsrag, dobrovoljac, a dobrovoljacok nevében üdvözölte.

A vendégek a késő esti óráig együtt maradtak. A hadügyminiszter ezután mindenkitől szívélyesen elbucuzott és éjjel még visszautasított Beogradba.

HIREK

— **Szociáldemokrata népgyűlés Novisadon.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a Városi elöltti terepen megtartott népgyűlésen tiltakozott a novisadi szervezett szociáldemokrata párt a munkásoknak 10 órára tervezett meghosszabbítása ellen. Ilyen értelemben határozati javaslatot fogadott el, amelyet felterjesztettek a szociálpolitikai miniszterelnök. A gyűlésen, amelyen mintegy háromszáz ember vett részt, Divac Nedeljko, beogradi szociáldemokrata képviselő, Tatice Pavle és Potiner Márk mondtak beszédeket.

— **Monarchista tüntetés Bécsben.** Bécsből jelentik: „A fekete sárga legitimisták” pártja tegnap Zita excsászárné születésnapjának emlékére ünnepélyt rendezett és a Mária Terézia szobrot fekete-sárga szalaggal megakasztva koszorúzni. Miután a rendőrség sem ezt sem a monarchista vezérek beszédét nem engedélyezte, a legitimisták a „Gotteshalle” előnéklése közben elszéledtek. Több résztvevőt letartóztattak.

— **Angol arisztokraták nevelik Ottót.** Pozsonyból jelentik: Angol arisztokraták Károly exkirály legidősebb fiát, Ottót, Angliában akarják királyi nevelésben részesíteni és nevelését egy magyar főnemre akarják bízni.

— **Bürokrácia.** A most jubiláló, pompás müncheni humorista Roda Roda, a „Münchner N. Nachrichten” egyik legutóbbi számában, a német bürokráciáról és annak pontoságáról írván, a következő jellemző apróságot mesélt el. „A napokban Tirolba akartam utazni és e célból a rendőrigazgatóságához mentem, utlevelet kérni. Megmondtam nevemet, születési helyet, időt, lakást, illetőséget. A hivatalnok fel lapozta a regisztert, felnézett rám s minden meglepődés nélkül, száraz, hivatalnoki tenorban mondotta: „Nem kaphat utlevelet.” Ő tudatlanként még 1919 augusztus 13-án meghalt.”

— **A magyarországi szerbek oclója.** Beogradból jelentik: Azok a szerbek, akik az új határmegállapítás folytán Magyarország fennhatósága alá kerültek, engedélyt kértek a beogradi kormánytól, hogy visszatérhessenek és letelepedhessenek az SHS királyság területén. Eddig mintegy három ezer személyt engedélyt kaptak. A belügyminisztérium, agrár- és szociálpolitikai minisztérium bevonásával bizottságot küldenek ki az áttelepítés munkálatainak előkészítésére.

— **Keresztény államok konferenciája.** Londonból jelentik: Az újságok figyelemre méltították azt a javaslatot, amelyet egy kiváló protestáns lelkész egyházi szónoklatban tett. A szónok ugyanis kijelentette, hogy az összes nemzeteknél a politikusok, katonák és a vezető tényezők mögött a nép nagy tömegei hallgatagon állnak, amelyek óhajtják a földi békeséget és a népek egymásközti szeretetét. A szónok javasolja, hogy a kantonburgi érsekpüspök és a westminsteri római érsekpüspök Nagybritánia szabad egyházának fejével együtt egy konferenciára hívják össze a keresztény világ vezetőit, amelyen megjelennének Angolország, Németország, Amerika, Olaszország, Oroszország és az utódállamok stb., szóval az összes keresztény nemzetek képviselői, hogy az emberiség sorsa fölött tanácskozzanak.

— **Megindult a Bécs—Beograd express hajójárat.** A Bécs—Beograd közötti személyes teher express hajó tegnap érkezett meg Bécsből először. A hajójárat a következő: Novisadról indul Bécs felé minden hétfőn csütörtökön és szombaton délután 15 órakor, Novisadról Beograd felé indul minden kedden, csütörtökön és szombaton 14 óra 45 perckor.

— **A Vojvodina Szállodai Éttermi és Kávéházi munkások Szövetsége** április hó 27-én megalakult Novisadon. Május hó 12-én éjjel tartott ülésén az eddigi összes bojkott alatt levő pincérmunkásokat a bojkott alól felmentte, miről a beogradi volt központot is értesítte és egyben követelt a bojkott visszavonását és annak azon lapokban való közzétételét, melyekben a bojkott hivatalosan megjelent. Kérjük tagjainkat, a fentieket hivatalosan tudomásul venni szíveskedjenek. A vezetőség.

— **Gorkij Maxim sötét próféciája.** A nagy orosz író, aki idáig az élet sötét mélységeibe szállt le és az irodalom számára ragyogó kincseket hozott fel onnan, most a nagy politika légkörében csupong s onnan komor megfigyeléseket és pesszimista megállapításokat küld a világnak. Legutóbb Gerhard Hauptmannal, a nagyírú német költővel és Frithjof Nansennel, a nevezetes sarkutatóval együtt „Oroszország és a világ” című könyvet adta ki s ebben Európa jövődől sorsáról ezt a feketesszerű jóslatot adja:

— Az átkos háború után elvesztettem hitemet Európa géniuszában. Ugy tűnik fel előttem, hogy szíve tévúton jár, halálrészbetten és befecscentli mérgeivel mindazt, amit előzőt embernek és emberi kötelességnek tartott. Emellett Európa mégis az egész világ teremtő energiájának a központja. Miat a nap — Európa is a világ minden tájára küldi bátorító gondolkodásának tudományát és művészetét áldó sugárát. De most azt hiszem, Európa elvesztette erkölcsi tekintélyét és kulturális értékeinek nagyságát. Minden arra a föltevésre vezet engem, hogy idegenfajta tömegek kívülről jövő nyomása és a belső Európa kirobbanása a felgyülemelt kapzsiság, irigység, rosszakarat és bosszúvágy egyszerre érvényesül és végét veti Európának.

— **Kávéházi nyári helyiségek részére** eladó 2 napellenző vasállvány. Hotel S'oboda portás. 2839—24

— **Dr. Tyeremov Dragomir** volt kulai és topolai főszolgabíró ügyvedl irodáját megnyitotta Novisadon, Kraja Petra utca 8. (a püspöki palotával szemben.)

— **Uj sztrájk törvény Romániában.** Bukarestből jelentik: A hivatalos lap közli a sztrájk törvényt módosító új törvényt, amelyet a kamara és a szenátus is elfogadott. E szerint tilos a sztrájk az állam, a megyék és községek bármely vállalatán kívül még a következő üzemeknél: szárazföldi, vízi és légi szállítás, petroliumforrások, floemitók, szénbányák, földgáztermelés, gázművek, villanytelepek, vízvezeték művek, sőtödek, vágóhidak, cukorgyárak, vendéglők, éttermek, kávéházak, utcatisztítás, közegészségügyi szolgálat. A munkabérré és a munkaviszonyra vonatkozóan felmerült igények választott bíróság elé tartoznak.

— **A Pesti Tőzsde** új száma közli az építkezési pályázat eredményét, mely szerint Dr. Borsos Endre kir. ítélőtáblai bíró, a lakásügyek miniszteri biztosa nyerte el a Pesti Tőzsde 15 000 koronás pályadíját. Vezércikket írt a lapba dr. Gratz Gusztáv ny. miniszter, míg Popovics Sándor az állami jegyintézet aktuális kérdéseiről, dr. Horvát Lipót a tőzsdéi balzserről nyilatkozik. Nagyérdékű cikkek számolnak be a Rimamurányi körül lezajlott tőzsdéi harcokról, a Gauz-Danubius karrierjéről, az Alpeal osztrák politikájáról, a nyomdalpar újabb vállalkozásáról, a magyar szárm. karrierjéről, stb. A vidék szempontjából nagy érdekűvé vált keltet Pósa Ernőnek cikke a föld és házak emelkedéséről. Bö cikkek számolnak be ezenfelül az áru-érték- és valutaplac legújabb eseményeiről, valamint a vidéki hitelélet összes újabb mozzanatairól. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Izabella utca 43. Előfizetési árak: egész évre 100 dinár, félévre 50 din.

— **Magyarországon nem lehet a lakóknak felmondani.** Budapestről jelentik: Bironiak Nándor népielőtti miniszter kijelentése szerint az új lakásrendelet végleges szövegét a hivatalos lap május huszonegyedikén közli. A rendelettervezetnek a minisztertanácsban elfogadott végleges szövegéből közölhetjük, hogy a lakókat általában nem lehet felmondani kivéve a háztulajdonos a maga részére kíván a házban lakást. Más elbírálás alá kerülnek az üzlethelyiségek és irodák,

melyekre a háztulajdonos szabad kezét nyer. A rendelet augusztus elsején feltétlenül érvénybe lép.

— **Az Uj Idők.** Herceg Ferenc képei irodalmi hetilapjának, az Uj Időknek 20. száma változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Kosárvné Réz Lola és Szegedi István elbeszélést, Gács Desmetert verset, Csathó Kálmán regényt, Pásztor József jelenetét, Tábori Piroksa mesét, ifj. Hegedüs Sándor érdekes cikket írt az Uj Időkbe, amely ezenkívül közli Pierre Benoit szenzációs regényét, A Sötét t. Etienne Roy izgalmas novelláját, Ada Negri finom versének fordítását, valamint Bárdos Artur érdekes beszámolóját a berlini életről. A „Dóhéjba” című rovat pompás mókái, a Magyar Kalendárium érdekes adatai, számos időszéri fűléc, cikk és fénykép, néhány nagyszerű új ruhamodel bemutatása teszi teljessé Herceg Ferenc hetilapjának ezt a számát. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 25 dinár, mely összegre a Magyar Általános Hitelbank subotical fiókja utján lehet átutalni. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest VI. Andrássy-ut 16.

— **Postakongresszus Prágában.** A nemzetközi postaszövetség május tizenegyedikétől tizenharmadikáig Prágában kongresszust tartott. Az SHS államot Vujadinovity Steva miniszteri tanácsos és Radovanovity Vaszilje postainspektor képviselték.

— **Szlovén dalárda Novisadon.** Hétfőn délelőtt érkezett Novisadra a ljubjanai „Glasbene Matice” dalárda. A szlovén dalosokat Banjanin főkapitány fogadta a pályaudvaron, ahonnan a fellobogózott uton végig a Városházára vonultak a vendégek. Itt Lákics tanácsos intézett hozzájuk üdvözlő beszédet, zmylyre dr. Zetrovnik, a dalárda előke válaszolt. A Glasbene Matice tegnap este este tartotta meg hangversenyét. Innét Subotícára utazik a jelenlegi daloskör, aztán a többi nagyobb városban fog vendégszerepelt.

Színház—Mozi

A Nemzeti Színház műsora. Kedd: Lucrécia Borgia, tragédia 5 felvonásban (premiér.) Szerda: Orpheus az a világban. Csütörtök: Lukrécia Borgia. Péntek: Fauszt (Popov Jerkavcica felülvétel). Szombat: A fehérlónál, vigjáték 3 felvonásban (premiér.) Vasárnap délután: Ködmön és szakajtó; este Orpheus az a világban.

Egy asszony, aki őlt a címe az Apolló legújabb drámájának. A mindvégig izgalmas és lebilincselő film, nem a sablonos mozidarabok keretén mozog, hanem egészen új utakon halad. A cselekmény maga, egy nagyszerű kalandor színhámsága, amely egy szerelmes leányt akar tönkretenni. Ez olyan nagyszerű rendezéssel és kifogástalan megjátszással elevenedik meg a vásznon ami leköti a figyelmet. A rendezés munkáját Kertész Mihály végezte, a női főszerepet pedig az érzéki szépségű Lucy Dorrain játszotta a legteljesebb művészettel. A darab csütörtökig marad az Apolló műsorán.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján

EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON
a legkulánsabban teljesít.

Sváb-bogarakat

csak „MORTUS”-szal lrtson!
Kapható: a „SOA” illatszertárban.

SPORT

Rovatvezető: Nemes Károly

VASÁRNAPI EREDMÉNYEK

Ugyádszik a múlt vasárnapl pihenő jót tett csapatainknak, mert az NTK kivételével, amely rem játszatta első csapatát, mind nagy arányú győzelmeket arattak. A NAK és a J. Makkabi erősen javítottak bajnoki pozíciójukon győzelmekkel. Az előbbi már biztos negyedik, míg az utóbbi elkerülte teljesen a kiesés veszélyét. Az OSKV pedig a topolyaiaknak rontotta el a NAK ellen elért jó eredményből származó örömeit.

* **OSKV—Topolya 6:0 (0:0).** Mindvégig nagy fölényrel játszott a novisadi csapat és a rossz talajviszonyok dacára is szép játékokat mutatott. A helybéli csapatban Beer, Benis, Uj és a centerhall, a novisadiaknál Száraz, Molnár, Dudás, Óvári és Kratz. A goalokon Sevic, Dudás (3) és Száraz osztóztak.

* **NAK—Sokol 5:1 (4:1)** Bíró: Vékas. A mindvégig izgalmas bajnoki mérkőzés legnagyobb meglepetése volt a NAK csatársor rendkívül lövőképessége. Mintha az utóbbi hat hét minden hibáját airta volna helyrehozni a csatárlanc, úgy bombázták a Sokol elkeseredetten védett kapuját. A Sokolban sok jóképességű játékos van, de a védelmet annyira elfoglalta a fűrgén mozgó NAK belső trio, hogy a csatársor és fedezetor között mindig nagy ür tártorgott. Egyébként ha a beogradi csatárokhoz került a labda sűrűletes gyorsasággal természetek a NAK kapuja előtt és több esetben a novisadi kapus csak rutinja révén menekült meg a gép módjára rárohantó csatárok legázolás elől. Egy esetben Vékas bíró is a karambolba keveredett és a beogradi balszélső Nemessel együtt őt is „két-álira” tette. Mindennek dacára el kell ismernünk, hogy mint a beogradi csapatok legobbje, a Sokol is gyorsaság tekintetében 10:0 arányban vezet a novisadi csapatok előtt.

A Sokol kapusa bámulatos labdákat védett viszont két könnyen védhető goalt beengedett: a két hátvéd eladta-gu. A fedezet sokuk jó, de igen rossz taktikával dolgozik, csatárait csak ritkán követik, a csatársor gyors, jó fedezetsor el t sokra vinné.

A NAK-nál ama kivételesen, csatáror tulttt a védelmez. Olyan szívvel észel és öszelenséggel még nem játszott csatáror a NAK-ban mint vasárnap Különösen Ecet—Lerk—Német, tris tűnt ki. Bertók míg nem idegenkedett első rangú volt hár keveset fogla koztatknata ták. Egy 25 méterről beadott ágyszereü lövése melyet a kapus nagy bravurral mertett, fővárosi jeleneinek is beillett. A halvesorban Suika—Ráics—S hmidt eg fo máa hasznos munkát végeztek, Róka klüñő hátvéd lesz rövid időn belül. Gáspár kitűnő játékát nagyon leontja elbizakodott helyezkedésével. Egy hátvéd soha se merészkedjen a fedezetek elé, ha még olyan jó futó is.

A 9 emberrel kezdő NAK már az első percben kornert ér el. Két per múlva Horvát beadását Lerch a sarokba fejei. Allig telt el két perc és Német ées labdája ismét a Sokol kapujába talál utat. A közösen kiegészült NAK tovább is támad. Majd a Sokol balszélsője vezet több veszélyes támadást de a belső csatárok lövéssel vagy c-ít tévesztenek, vagy a kapusnak mennek. Hullámzó mezőny játéktan a 19. percben Lerch passzából Ecet jól helyezett labdája a ma át védő kapus feje felett ugrik a kapuba, 3:0. — A Sokol hevesen támad. A kifutó balszélső Róka felelt, 11 es. A beogradi center erőse helyezett rugással megszerzi egylete egyen goalját.

Három perc múlva Nemes egy öt méterről jövő labdára elveti magát a labda azonban mellé ői l-pattanva az ellenkező sarokba tart, de Gáspár ravélessel, kézzel kioldi, ismét 11 es. A center csatár ezt a támadást és Bertók több lefutása után egy ideális centert küld a közepre melyet Lerch kapásból elfog és védhetetlenül belövi 4:1.

A II. félidő többnyire a Sokol tőrfelel játszódik le. A kapu elé tömörülő védelem azonban nem engedi a kapu közelébe a NAK

Megegyezés Olaszországgal

BEOGRAD, május 15. Nincsics külügyminiszter ma táviratilag arról értesítette a kormányt, hogy Olaszországgal létrejött a megegyezés az Adria ügyében. Most már csak a gazdasági és pénzügyi részletkérdések megvitatása van hátra. Az Olaszországnak nyújtandó gazdasági előnyökről most folynak a tárgyalások. A megegyezés legnehezebb része a Baross-kikötő ügye, amelyet kompromissum útján oldottak meg.

Ha az utolsó pillanatban a fascisták nyomására Schanzer vissza nem vonja beleegyezését, akkor az egyezmény aláírása is megtörténik rövidesen.

csatárokat, kik messziről bombázzák ezután a kaput. Több kapufa lövés után Német egy Lerchtől kapott labdát 16 méterről az ellenkező felő sarokba lö. Ritkaság goal volt. A mérkőzés amilyen durván kezdődött olyan barátságos és fair módon ért véget az utolsó busz percben egyetlen fault nem volt. Vékas trélyes felépése és korrekt ítéletel nagyban elősegíteték ezt a szép fejezmet.

* **NAK II. — NTK II. 2:1 (1:0).** Bíró: Strubala. A Nak-Sokol bajnoki mérkőzés előtt lefolyt mér özés két egyenrangú ellenfél közdelmét mutatta. Az első félidőben a Nak másodikban az NTK támadott többet. Az első goalt Paraker rugta az 5. percben. Lenci egyéni obigójával a II. félidő 18. percében egyenlít. A győztes goalt Horvát II. az utolsó percben lövi 11-esből. Az NTK nál Császár, Szenci, Hrschler II. Beloral, Morgi II. és Barcel váltak ki, a NAK-nál legjobb az ifjusági Grünenberg volt, kivüle Badker, Horvát II, Balog, Torovics és a két bekk váltak ki.

* **Vidéki ellenfel let keres a NAK II.** és ifjusági csapatának május 21-re. Levelek „Nemes K. „Délbácska” címre küldendők.

* **J. Makkabi—Konkordia 4:1 (0:1).** Bíró: Andréc. A beogradi csapat súlyos vereségét tisztán tehetetlen kapusnak köszönheti. A mezőnyben semmivel sem volt rosszabb, mint a Makkabi, amely csapat vasárnap igazán rossz volt. A mérkőzés folyamán csak a Makkabi halvesorától láttunk itt o t igazl foobaljátékok, egyébként szürke rugdalózás volt. A beogradi csapat legjobb emberei mint rendszeren ezuttal is a bekkok voltak. A Makkabinál a fedezetor és a magára hagyott Beuce játszott kifogástalanul. Az első félidő egyetlen goalját a Konkordia center lövi a 40. percben. A második félidőben Kümmelberg, a beogradi kapus jóvoltából három goalt, Beuce egyet küld a beogradiak kapujába. Andréc a mérkőzés vége felé mindkét csapatból kiállított egy-egy embert, de ez sem akadályozta meg a további durvaságokat. A Makkabinak ez volt az utolsó bajnoki mérkőzése.

* **NAK Ifj.—Makkabi Ifj. kombinált—Óbecsei Sokol 1:3 (1:1).** Igen szép eredményt ért el a novisadi kombinált csapat a jőnevi becsel-k ellen. 3:1-es vereségük, tekintve ellenfelük nagy fizikai fölényét és rutinizottságát, egy győzelemmel is felér. A novisadi csapat összeállításá ez volt: Paszt I. — Kiss, Varga — Német, Schäffer, Hauser, — Csuka, Pilkó, Dobi, Fischer, Paszt II. A novisadi csapat lejj bb emberei Schäffer, Dobi, Paszt II, Kiss és Häuser voltak. Az óbecseleknél Tojás, Del, Gortva, és a két hátvéd. A kombinált csapat goalját Plikó rugta. Az első félidőt 10 emberrel játszotta a novisadi csapat mert az 5. percben Paszt I. megsérült, kinek helyén Csuka remek védéseket produkált. Sogedinac bíró jó volt.

* **NAK Ifj.—Juventasz II 4:0 (2:0)**

* **Palánkai AC—OSKV II. 9:1 (3:0).**

VIDÉKI ÉS KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK

Magyarország—Lengyelország 3:0 (2:0).

* **Budapest—Berlin 4:2 (2:2)** a goalokat Orth és Molnár lötték mind ketten kettőt kettőt A leguőbbi mérkőzés 1:1 arányban eldőntetlenül végződött Budapestben.

* **Zágreb—Subotica 13:0 (6:0)** A subotical csapat ereje szennzációsna mondható, melynek okai a még visszatérünk.

* **A SAND. birkozó versenyén részt vett birkozók közül helyezve lettek Kobor első Krausz és Hart második. Goldmun, Makkabi harmadik és Simon NAK. negyedik.**

Beograd

* Jugoszlávia—BSK 1:0 Bajnoki.

Subotica

* Saboticaki Sport—STC 1:1 Bajnoki.

* Csurogi AC—Temerini TC 4:1.

* J. Makkabi Ifj.—OSKV Ifj. 2:0.

Bécs

Bajnokság Amatör—Sportklub 2:1.

Rapid—Herta 1:1.

Simering—Admira 2:2.

Rudo fshügel—Vienna 3:2.

Ostmarkt—Wakker 0:0.

Uj műsrot mutat be ma este a Chat Noir, amelyen bemutatkozik Palmira komikus énekesnő, aki szerb, német és olasz nyelven fogja a legjobb slágerkuptlékat előadni. Használó alkerünek ígérsezoek a tegnapi Bécéből megérkezett hasbeszélő művész számai is, amelyek a műsor terüpontra fogja fokozni a jövedvet. Teljesen új műsorazámokkal jönnek a többi szereplők is.

Tőzsde

Beograd, május 13. Francia frank —, dollár —, osztrák korona —, Csehszlovák korona —, lei —, London 294, Paris 607, Newyork —, Genf 1320, Milanó 360, Prága 13205, Berlin 24, Bécs 075, Bukarest 4950, Budapest 9. Szaniki —, Szófia —.

Novisádi terménytőzsde hivatalos jegyzései május 15 én. Bácskai buza 77—78 kg. 2% kínálat 380, bácskai zab kínálat 290, bácskai tenyeri Novisád vidéki kínálat 272.5, kereslet 275 köles 275 fehér új bab ab Szerém kínálat 275, nullállást zsákkal ab Bácska kínálat 537.5, főzöliszt kínálat 512.5, kenyérliszt kínálat 462.5, sertészair netto ab Bácska kereslet 2100. Irányzat lauyba.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Okleveles mérnök,

ak. külföldön öt évig mint gyárvezező működött, keres műszaki alkalmazást. Jelige: Mérnök 1913. a kiadóhivatalba. 2872-1-3

APOLLO
MOZGÓ

MÁJUS
16

Egy asszony, aki ölt!

Dráma 5 felvonásban.
Főszerepben: LUCY DORRAIN.

Apró hirdetések.

KÜLÖNFÉLE BUTOR
eladó Lövész-utca 22. sz.
alatt.

2757-2-4

IZLÉSES NYOMTAT-
VÁNYOKAT készít Novi-
sádon a Gutenbergkönyv-
nyomda, Szabadság-tér 1.

Позив.

Прва Темеринска Предујмовна Задруга одржаће 15. јуна 1922. г. после подне у 2 сата у задружним просторијама своју XXIII. годишњу редовну скупштину, на коју се штовани чланови овим позивају.

Распоред скупштинских предмета:

1. Бирање скупштинског бележника и два члана за оверовљење скупштинског записника.
2. Извештај управе, поднесак и примање билансије, давање разрешнице управи и надзорном одбору.
3. Донашање одлуке о подели чисте добити.
4. Расправљање будућег годишњег предрачуна трошкова.
5. Предлози. — Само предлози, који су достављени писмено управи 2 дана пре скупштине, може се расправљати.

Управа.

Meghívó.

A „Temerini I. Előlegsövetkezet“ 1922. évi június hó 15-én délután 2 órakor tartja hivatalos helyiségében

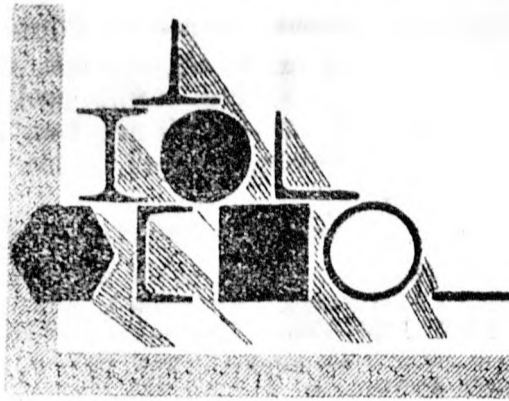
XXIII. rendes évi közgyűlését, melyre minden tagját tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyző, két jegyző-könyvhitelítő megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése, a mérleg előterjesztése, elfogadása és a felmentvény megadása ugy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak.
3. A tiszta jövedelem hováfordítása feletti határozathozatal.
4. A jövő évi költségvetés előterjesztése és elfogadása.
5. Indítványok. (Csakis oly indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés napja előtt legalább 2 nappal az igazgatóságnak írásban beterjesztettek)

Az igazgatóság.

STEIN MANÓ, NOVI-SAD.

VASUDVAR.
TELEFON SZÁM: 400. ■ ■

Lemez: ■ ■

1/2-15 mm, minden nagyságban és vastagságban valamint torda emez. (936)

Építkezésekhez:

vasgerenda, U-vas, betonvas, méret szerinti, vágva. Gömb-, négyszög szegletvas és káncsövek nagy választékban kaphatók.

Fodrász-üzlet

10 éve fennálló, jóforgalmu, a Futaki-ut 96. szám alatt, szabad kézből azonnal eladó. 16

Szent István utca 26. számu

ház kerttel

szabad kézből azonnal eladó. Egy lakás azonnal átvehető. — Bővebbet Szabó Jánosnál Pirosi u. 55. 2823-3-3

Novisadi lakos, perfect szerb, német és magyar 2851-3 3

Könyvelőt és gépirónót

azonnal belépésre keres a Serumzavod-Kamendin d. d. Novisad, Pirosi-ut.

Több jókarban levő 2846—0

Stráfkocsi

azonnal eladó

KRUMESZ PÁL

szállítónál Futoška ulica 82. sz. alatt.

Fiatalabb elárúsítónő,

ki perfect beszél szerbül és magyarul, felvétetik. **Diadal Bazar** Novisad, Futoška ul. 25. 1

KIS FÜSZERÜZLET

lakással együtt eladó és azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 1-3

BEOGRADI ASZFALT- és KÁTRÁNY VEGYITER-

■ **MÉKGYÁRA,**
■ **BEOGRAD.**

VUKA KARADJICA ULICA 6.
TELEFON: 806. - SÜRGC.: GROZIT.

Gyártmányai: GROZIT bőrfedellemez, aszfaltlemez,

Kátránylemez,

aszfaltszigetelőlemez, kősenkát-rány, carbolineum, facement, szurok, vaslag, aszfalt, Bitumen.

Május hó 19-én kezdődnek a

Fejnelküli lovas

világhírű 5 részes Harry Piel filmszenzációnak előadásai az APOLLO-ban.